Datum/uur vergadering: 25/03/2026 10u
Deelnemers: Marijke Aerts, Alexander Van Haesbroeck
Verontschuldigd: Tinne Quintens

Inhoud

1 Status actiepunten vorige beoordeling 2
2 Omgevingsanalyse met kansen en bedreigingen 3
2.1 Interne en externe tendensen en uitdagingen, met kansen en bedreigingen 3
2.2 Stakeholdersanalyse 4
3 Milieuaspectenanalyse, met kansen en bedreigingen 5
4 Omgevingsvergunning - deel milieu 5
5 Milieudoelstellingen 6
5.1 Doelstellingen uit provinciale meerjarenplan 6
5.2 Klimaatplan 2030 6
5.3 Duurzaam aankopen 7
5.4 Biodiversiteit 7
5.5 Andere milieudoelstelling(en): vul aan 7
6 Milieuprestaties interne milieuzorg 8
7 Milieuaudits en milieurondgangen 9
8 Samenvatting werking ISO 14001-systeem 10
9 Conclusies en actiepunten beoordeling 11

Meer info bij het invullen van dit verslag

1 Status actiepunten vorige beoordeling

Meer info

Overzicht (uit verslag vorig jaar)

AP nr.	Wie	Omschrijving	Deadline	Huidige status
1	Ondersteu-nende team	Uitvoering noodoefening	28/04/2025	Noodoefening werd uitgevoerd
2	Ondersteu-nende team	Update werkinstructie contractors	31/12/2025	Afgewerkt
3	Ondersteu-nende team	Nakijken inventarissen gevaarlijke pro-ducten en machines&toestellen	31/12/2025	Nog lopende – afwerking voorzien 08/2026
4	Ondersteu-nende team	Opvolging non-conformiteiten en ver-beterpunten in Ultimo	31/12/2025	Zijn allen opgelost of in behande-ling
5	Ondersteu-nende team	Werkinstructie afval updaten	31/12/2025	Nog lopende – afwerking voorzien 05/2026
6	Ondersteu-nende team	Werkinstructies noodoefening updaten	31/12/2025	Afgewerkt

2 Omgevingsanalyse met kansen en bedreigingen

2.1 Interne en externe tendensen en uitdagingen, met kansen en bedreigingen

Meer info

Provincie

Link naar de meest relevante maatschappelijke trends voor de provincie, met kansen en bedreigingen.

Samenvatting kansen en bedreigingen provincie:

KANSEN	BEDREIGINGEN
1. (Meer behoefte aan) toegankelijke open groene ruimte 2. Focus op beleidsthema's waarin provincie het verschil kan maken (maatschappelijke impact) 3. Businessmodel opzetten voor de (datagedreven) ondersteuning van lokale besturen 4. Bevolkingstoename en economische evoluties zorgen voor kansen voor provinciaal technisch onderwijs 5. Klimaatadaptatie: nood aan water/droogte-beleid en kans om zelf energie op te wekken	1. Druk op beschikbare/ open ruimte 2. Veranderend bestuurlijk landschap 3. Verruwing van de samenleving 4. Mediatisering, desinformatie, fake news 5. Geen geschikt personeel meer kunnen rekruteren 6. Oplopende ICT-kosten en ICT-veiligheid 7. Individualisering en 'juridisering' van de samenleving 8. Dalend vertrouwen in de overheid en afschaffing opkomstplicht

Aanvullingen entiteit

KANSEN	*BEDREIGINGEN*
1 Elektriciteitsverbruik, brandstofverbruik en luchtemissies: *Verplaatsingen bezoekers en eigen medewerkers zo duurzaam mogelijk maken* *2 Uitbouw rondleidingen* *3 Biodiversiteit:* *Onderhoud terrein zo duurzaam mogelijk maken* *4 Invloed op derden:* *- Advies – aanspreekpunt voor iedereen met hoge ambities in duurzaam bouwen* *- Biobased – bedrijven helpen om duurzame bouw materialen op de markt te brengen* *- Energie – overheden en energiecoöperaties samen met energiegemeenschappen laten opstarten* *- Circulair – begeleiden van opdrachtgevers rond ambitieuze circulaire (ver)bouwprojecten* *- Kamp C als netwerkorganisatie*	*1 Kostprijs van extra laadpalen* *2 Vinden van ambitieuze opdrachtgevers en duurzame partnerschappen* *3 Werken met beperkt budget en middelen, hoewel Europese projecten bijdragen aan budgetvergroting*

2.2 Stakeholdersanalyse

Meer info

Stakeholdersanalyse provincie

Link naar de organisatiebrede stakeholdersanalyse.

Aanvullingen entiteit

De stakeholders van Kamp C zijn publieke opdrachtgevers (waaronder lokale besturen, woonmaatschappijen en meer), kennisinstellingen (universiteiten, hogescholen, middelbare scholen) en bedrijven (aannemers, architecten...).

We hebben intensieve leertrajecten uitgewerkt voor diverse partijen. Via het CircuS-traject hebben we samengewerkt met publieke opdrachtgevers om hun duurzaam bouwbeleid te ondersteunen. Ook werd er gewerkt aan het begeleiden en ondersteunen van onderwijsinstellingen via de projecten BE.HOT! en Eco-Build. Bouwprofessionals kregen toegang tot onze netwerkevenementen en workshops, waardoor hun kennis over duurzame bouwpraktijken werd vergroot.

Onze benadering ten opzichte van burgers verschoof naar meer digitale interactie, met name via de website duurzaam-wonen.be, om hen beter van dienst te zijn. Omwonenden werden actiever betrokken bij onze projecten door middel van de Buurtcafés die we organiseerden.

Met bedrijven hebben we samengewerkt aan duurzaamheidsprojecten, wat leidde tot zowel innovatieve oplossingen als nieuwe zakelijke kansen.

3 Milieuaspectenanalyse, met kansen en bedreigingen

Meer info

Wijzigingen

Link naar milieuaspectenanalyse: F_KMPC_Milieuaspectenanalyse.xlsx
Update:
Het Hylas-project werd afgerond in 2025. Momenteel lopen er twee nieuwe projecten rond educatie, nl. BE.HOT! En Eco-Build. Deze zijn opgenomen in de analyse.

Significante aspecten

Overzicht significante milieuaspecten voor dit jaar met actie:

Significante milieuaspecten (=bedreigingen of kansen uit milieuaspectenanalyse)	Actie: doelstelling of maatregel die hieraan gekoppeld is (kans)
Team Biobased: *Bedrijven helpen om duurzame bouwmaterialen op de markt te brengen*	- *Renovatie infocentrum* - *Demonstraties biobased bouwmaterialen*
Team Circulair: *begeleiden van opdrachtgevers rond ambitieuze circulaire verbouwtrajecten*	- *CircuS-trajecten voor lokale besturen*
Team Energie: *overheden en energiecoöperaties samen een energiegemeenschappen laten opstarten*	- *Opzetten van energiegemeenschap Kamp C en buurt tegen 2023*
Team Advies: *aanspreekpunt zijn voor iedereen met hoge ambities in duurzaam bouwen*	- *Uitwerken van collectief advies* - *Uitwerken van adviestrajecten*
Team Advies: *uitbouw rondleidingen*	- *Uitwerken van nieuwe rondleidingen (over de ganse site van Kamp C)*
Kamp C als netwerkorganisatie	- *Organiseren van evenementen van Kamp C, maar ook van derden op de site van Kamp C over relevante onderwerpen (evenementen lokken 3000 bezoekers per jaar)* - *Versterken van het netwerk van Kamp C* - *Uitwerken van Let-C-werking*

4 Omgevingsvergunning - deel milieu

Meer info

Stand van zaken en conclusies

Kamp C heeft een milieuvergunning klasse 2 die nog loopt tot 2029.
Door de renovatieplannen van het Infocentrum, vanaf nu VONK genoemd, werd er een nieuwe omgevingsvergunning aangevraagd. De vergunning is dus pas volledig nagekeken en in orde bevonden.

5 Milieudoelstellingen

Meer info

5.1 Doelstellingen uit provinciale meerjarenplan

Meer info

Meerjarenplan – rapportage 2025

Beleidsdoelstelling	Actieplan	Actie	BBC-Indicator	Streefwaarde 31/12/25	Meetwaarde 31/12/25
BDS Stimuleren van een divers en duurzaam woningaanbod	AP Streven naar verduurzaming van bouw- en renovatieprocessen met aandacht voor circulair bouwen	A KMPC Interne werking	/	/	/

Conclusies

NVT: Kamp C heeft als APB enkel een actie m.b.t. tot de interne werking/dotatie in het meerjarenplan.

5.2 Klimaatplan 2030

Meer info

Doelstelling

Bijdragen aan Klimaatplan 2030

Stand van zaken en conclusies

Het provinciale klimaatplan 2030 “Plan Vandaag”, met meer dan 200 klimaatacties rond mitigatie en adaptatie, zowel in de eigen organisatie, als naar derden, werd goedgekeurd in november 2021.
In datzelfde jaar werd ook de provinciale droogtestrategie gelanceerd, met krachtlijnen en acties om het watersysteem weerbaar te maken tegen klimaatverandering. Meer info over het klimaatplan 2030 en de droogtestrategie vind je in de Toolbox ISO 14001>Klimaat. Alle acties van het klimaatplan én van de droogtestrategie worden samen opgevolgd (zie link naar doelstelling).

Zie klimaatacties in ISO 14001 - KMPCklimaatacties - Weergave Kamp C.
De acties lopen zoals gepland.

5.3 Duurzaam aankopen

Meer info

Doelstelling

De provincie Antwerpen voert een duurzaam aankoopbeleid.

Stand van zaken en conclusies

Bij Kamp C proberen we zo veel mogelijk duurzaam aan te kopen. We volgen de aankoopgidsen goed op. Dit gaat dan vooral over aankopen van bureaumateriaal, papier, catering... In het conferentiecentrum De Basis worden broodjes, soep en koude maaltijden aangeboden. Ons aanbod beperkt zich niet tot enkel vegetarisch, ook plantaardige broodjes zitten in ons aanbod. De mogelijkheden bij onze lokale leveranciers werden opgevraagd en getest.
Verder werd voor de catering in de Basis al lokaal en duurzaam aangekocht en werd er geen gebruik gemaakt van wegwerpservies.
We spreken regelmatig met onze leveranciers over verpakking, variatie in het aanbod, lokale producten...
Als Kamp C hebben we heel circulaire principes. 't Centrum is hier een heel goed voorbeeld van. Als er gebouwd moet worden, dient dit zo duurzaam mogelijk te gebeuren met bv. biobased materialen, circulaire bouwprincipes... Bij het klassiek bouwen zit 50% van CO2-impact in het gebouw zelf.
Wij, als Kamp C, willen daarom ook de referentie zijn voor de gebouwen binnen de Provincie Antwerpen.
In alle overheidsopdrachten die gevoerd worden bij Kamp C worden de betreffende gidsen duurzame aankopen opgevolgd.
Ook onze regelmatig terugkerende aankopen zijn duurzaam. Dit heeft te maken met feit dat we bepaalde aankopen steeds weer in vraag zullen stellen. Is de aankoop wel echt nodig? Kunnen de bestaande aankopen nog duurzamer gemaakt worden? Kunnen we werken met duurzamere materialen (bv. bij de verbouwing van het infocentrum)? Er blijft steeds verbetering mogelijk.

5.4 Biodiversiteit

Meer info

Doelstelling

Provinciaal biodiversiteitsbeleid maximaal inbedden in de eigen werking

Stand van zaken en conclusies

Kamp C heeft in 2025 het groenonderhoud uitbesteed i.f.v. meer biodiversiteit op de ganse site van Kamp C. De uitvoering gebeurde op een ecologische manier door bv. schapen in te zetten voor de bestrijding van Japanse duizendknoop. Echter, dit bleek toch geen ideale aanpak. De mest van de schapen maakte de bodem te rijk, waardoor de originele heidebeplanting niet kon terugkeren. De schapen zullen dus in de toekomst niet meer ingezet worden.
Aan het uitbesteden van het groenonderhoud hing een stevig prijskaartje. Ook verloren we hierdoor soms het zicht op de biodiversiteit en kon er niet altijd vlot geschakeld worden. Vanaf 2026 zal het groenonderhoud dus terug in eigen beheer genomen worden.
De bossen op Kamp C zijn in beheer van de Bosgroep Zuiderkempen.
Ook voor de volgende jaren bekijken we steeds hoe dit groenonderhoud op de beste, meeste ecologische manier verdergezet kan worden.

5.5 Andere milieudoelstelling(en): vul aan

Meer info

Stand van zaken en conclusies

De milieudoelstellingen voor Kamp C, namelijk invloed op derden, hangen vast aan de 3 grote pijlers van de missie en visie van Kamp C nl.

- Innoveren,
- Educatie en bewustwording,
- Verbinden.

De acties die hieraan verbonden zijn staan opgelijst in de actiekolom van de milieuaspectenanalyse F_KMPC_Milieuaspectenanalyse.xlsx en worden door verschillende teams uitgewerkt.
Afgelopen jaar hebben we bijna 8000 bezoekers ontvangen op Kamp C. Het zijn geen unieke bezoekers en niet alle bezoekers zijn even geëngageerd. Zo kunnen bijvoorbeeld de bezoekers van het conferentiecentrum De Basis nog veel meer ingelicht worden over alle werkingsaspecten van Kamp C.

6 Milieuprestaties interne milieuzorg

Meer info

Overzicht

Milieuaspect: naam indicator	Meetwaarde	Streefwaarde[1]	Referentiejaar[2]	Evolutie t.o.v. referentiejaar[3]
Klimaat en energie				
Netto broeikasgasuitstoot laatste meting (2022[4])	41,221 ton CO_2-eq		2008	*– 21 %*
Aardgasverbruik zonder klimaatcorrectie	162.686,43 kWh	Jaarlijkse vermindering met 3%[5]	2024	*–2,63 x %*
Aardgasverbruik met klimaatcorrectie	Dit kan momenteel niet berekend worden in eSight.			
Elektriciteitsverbruik	259.254 kWh	Jaarlijkse vermindering met 3%[6]	2024	*+22,1*

[1] Indien een provinciaal doel of streefwaarde aanwezig, is dit hier ingevuld. Heeft je entiteit een eigen milieudoel voor een bepaald thema? Vul dan het doelpercentage in (bv 10% in kolom 3) en pas het referentiejaar aan in kolom 4 (bv tov voorgaande jaar).
[2] Het jaartal in deze kolom kan aangepast worden naar een zelf gekozen referentiejaar (bv voorgaande jaar, of referentiejaar eigen milieudoelstelling).
[3] Vergelijk de waarde van dit jaar met de waarde in het referentiejaar en vul het verschil (in percentage) in. Voor afval kan je hiervoor het rapport '% verschil met referentiejaar' gebruiken (zie Toolbox>Milieuprestaties). Kleur groen of rood (verbetering of verslechtering prestatie).
[4] Het broeikasgasrapport wordt tweejaarlijks opgemaakt in het voorjaar (nadat alle cijfergegevens volledig zijn. Het broeikasgasrapport over 2024 is uitgesteld, tot de cijfers in eSight op punt staan. De provincie is een klimaatneutrale organisatie: onze resterende uitstoot wordt gecompenseerd. Op provinciaal niveau wordt naar een vermindering van de uitstoot gestreefd, volgens het klimaatplan 2030.
[5] Bron: streefdoel vanaf 2023 volgens het Lokaal Energie- en Klimaatpact, overgenomen in provinciaal klimaatplan en Stroomomslag: jaarlijkse 3% energie besparen (afkomstig van eigen gebouwen, technische infrastructuur en eigen vloot), wat neerkomt op een reductie van -29,3% tegen 2030 tov referentiejaar 2019.
[6] Idem 6

Hernieuwbare energie (PV panelen, zonneboilers)	37.610,77 kWh		2024	*+6,46%*
Aandeel Hernieuwbare energie	16,95 %		2024	*-4,05%*
Water				
Drinkwaterverbruik	337 m^3		2024	*+ 49,12*
Hemelwaterverbruik	132 m^3		2023	*– 16,5 %*
Grondwaterverbruik	22.318 m^3		2024	*+ 47 %*
Papier				
Papierverbruik intern (printers en copycenter)	6889 vellen		2024	*– 13,9 %*
Afval				
Totaal Afval volume	5,149 ton		2024	*– 1,62 %*
Aandeel restafval	47,62 %			
Invloed op derden				
Aantal bezoekers op Kamp C	+/- 9.000			

Bespreking

- Het elektriciteitsverbruik is gestegen door de ingebruikname van het oplaadeiland met 6 laadplekken voor elektrische auto's. Sinds vorig jaar zijn er ook enkele nieuwe bewoners bijgekomen op de site. Studio3Day verbruikt elektriciteit voor hun activiteiten (3D-printing). In De Basis is TPA een nieuwe huurder in De Basis, hierdoor worden er extra airco's gebruikt om te koelen en verwarmen.
- Er zijn meer bewoners op onze site dan in 2024.
- In 2025 zijn we overgeschakeld naar een watertapsysteem in De Basis. Hierdoor hebben we een hoger waterverbruik, maar een lagere aankoop van waterflessen en bijhorend leeggoed.
- De verschillen lijken ons ook zeker te maken hebben met de omschakeling naar eSight en PowerBI.

7 Milieuaudits en milieurondgangen

Meer info

Conclusies

Op 12/05/2025 vond er een externe audit plaats. Deze bracht voor Kamp C geen non-conformiteiten aan het licht.

8 Samenvatting werking ISO 14001-systeem

Meer info

Overzicht

Systeemaspect	OK/NOK of aantal
PLAN – Context en planning	
Milieubeleidsverklaring hangt uit aan ingang	OK
Omgevingsanalyse provincie met risico's en kansen, eventueel verfijnd voor entiteit	OK
Milieuaspectenanalyse geactualiseerd	OK
Doelstellingen up to date	OK
Omgevingsvergunning (luik milieu) te actualiseren?	NEE
DO - Uitvoering	
Inventaris machines en toestellen geactualiseerd	NOK
Inventaris gevaarlijke producten geactualiseerd	NOK
Noodoefening uitgevoerd	OK
Opgeloste opmerkingen noodoefening jaar -1	*11/14*
Aantal (bijna) milieu-incidenten of noodsituaties	*0*
Contractors geregistreerd en geïnformeerd (via werkinstructie)	60% NOK
Aantal duurzame evenementen (volgens gids)	6/6 OK
Gidsen duurzame aankopen altijd gevolgd	OK
DO - Gedocumenteerd systeem: werkinstructies milieu[7]	
Milieuveiligheidsregels voor Contractors actueel	OK
Voorkomen en Sorteren Afval actueel	NOK
Wat Doen Bij Brand - Medewerkers (korte werkinstructie) actueel	OK
Wat Doen Bij Brand en Ontploffing (lange werkinstructie) actueel	OK
DO - Vorming en onthaal	
Aantal nieuwe medewerkers die ISO 14001 onthaal kregen	*1/1,* OK
DO - Communicatie	
Persberichten van Kamp C met verwijzing naar milieuprestaties	3
Aantal bezoekers op Kamp C	+/- 9.000
CHECK - Audits en opvolging	
Wettelijke keuringen eigenaar	*98%*
Wettelijke keuringen gebruiker	*83%*
Non-conformiteiten correct opgevolgd in Ultimo[8]	OK
Aantal opgeloste actiepunten vorige beoordeling	*4/6*
Aantal milieuklachten, aanmaningen, PV's …	*0*
ACT	
Vorige beoordelingsverslag tijdig afgewerkt (31 mrt 2025)	OK
Voor APB's en AVAPs: Beoordelingsverslag als bijlage voor jaarrapport bestuursorganen doorgegeven aan stafdienst departement in 2025	OK

[7] De werkinstructies 'Omgaan met gevaarlijke producten' en 'Omgaan met gassen' zijn algemeen geldend voor iedereen met gevaarlijke producten of gassen. Deze werkinstructies worden up to date gehouden door het ISO 14001-team.
[8] Zijn alle NC's met de 5 Why's-methode geanalyseerd en is actieplan met verantwoordelijken en termijnen vastgelegd? Opmerking: denk ook aan de opname en opvolging van NC's uit noodoefeningen!

Bespreking

Geef een korte verklaring bij de belangrijkste zaken of bij zaken die op NOK staan. Trek conclusies (bv. welke acties zijn nodig?).

- Het collectief onthaal werd vernieuwd: medewerkers krijgen een kennismaking met de provincie in het provinciehuis en volgen daarna de (verplichte) E-learning "Samen naar een milieuvriendelijke provincie". Een dashboard met cijfers voor leidinggevenden wordt in een latere fase opgemaakt door DMCO.
- 'Voorkomen en sorteren afval' staat op NOK. We merkten dat enkele huurders het niet zo nauw nemen met het sorteren van afval. We gaan hiervoor extra vuilbakken voorzien en de huurders aanmanen om correct te sorteren. De afvalsortering door de collega's van Kamp C en de meeste bewoners gebeurt wel volgens de richtlijnen.
- De actualisatie van de inventaris machines, toestellen en gevaarlijke producten werd opgestart maar nog niet afgewerkt.
- De milieuveiligheidsregels voor contractors worden meestal wel geregistreerd aan de balies. Echter, het is nog geen routine om het contractordocument mee te geven.

9 Conclusies en actiepunten beoordeling

Meer info

Conclusies

Het milieumanagementsysteem wordt over het algemeen wel als doeltreffend beschouwd.
De actualisatie van alle documenten is bijna achter de rug, wat de opvolging en continuïteit zal vereenvoudigen.
Door de bewustmaking van het belang van regelmatige opvolging aan de betrokken collega's is de ISO-rapportering nu meer een gedeelde verantwoordelijkheid geworden.

Actiepunten

AP nr.	Wie	Omschrijving	Deadline	Opvolging: waar
1	Ondersteunende team	Nakijken en actualiseren inventarissen gevaarlijke producten en machines & toestellen	30/08/2026	Werkoverleg Ondersteunend Team en Dashboard ISO-bestanden + inventaris via Ultimo
2	Ondersteunende team	Werkinstructie afval updaten	30/05/2026	Werkoverleg Ondersteunend Team en Dashboard ISO-bestanden
3	Ondersteunende team	Checklist opstellen voor gebruik van Gids Duurzame Aankopen	01/06/2026	Werkoverleg Ondersteunend Team en Excel op SharePoint Kamp C
4	Ondersteunende team	Contractors nauwkeuriger registreren	01/05/2026	Aan balie
5	Ondersteunende team	Bewoners faciliteren in het correct sorteren van afval	31/08/2026	Werkoverleg Ondersteunend Team